

Chemie is een indrukwekkend onderzoeksgebied

In de vorige uitgave werd het imago-traject 'Chemie is overal' uitvoerig belicht. Deze ondersteunende maatregel draagt bij aan de ambitieuze doelstellingen van de Regiegroep Chemie, die zich focust op bedrijvigheid en innovatie in de sector. Hiermee geeft zij invulling aan een van de zes sleutelgebieden van het Innovatieplatform. De voorzitter van de regiegroep, Rein Willems, steekt als bèta-ambassadeur zijn gevoelens voor de chemie niet onder stoelen of banken

"Inmiddels ben ik - na achtendertig jaar werkzaam te zijn geweest in de chemische industrie - gepensioneerd en geef ik mijn tijd aan bepaalde zaken, omdat ik Nederland een prachtig land vind. Chemie is bovendien een indrukwekkend onderzoeksgebied, maar heeft helaas een slecht imago. En dan gaan er vanuit mijn passie voor het vak duidelijk belletjes rinkelen. Mijn zorg voor dit onterecht slechte imago wil ik onder meer binnen de regiegroep proberen om te zetten naar wat de branche toekomt", motiveert Rein Willems zijn inspanningen.

inhouden dat er veel meer met biomassa gewerkt zal gaan worden. In het verlengde van deze doelen speelt het uitbouwen van technologische competenties op het gebied van industriële biotechnologie, katalyse, materialen en procestechnologie om wereldwijd te kunnen blijven presteren."

Inzet regiegroep

"Zonder chemie geen vooruitgang", is een vaak geciteerde uitspraak van Rein Willems. Wat doet de regiegroep concreet om de chemische sector te versterken? "We hebben vier actielijnen vastgesteld, zoals de publiek-private samenwerking met bijvoorbeeld scholen en voorstellen opgesteld voor onder meer het onderzoeksprogramma scheidingstechnologie en het Polymeren Innovatie Programma (PIP). Deze innovatieprogramma's zijn onlangs volledig goedgekeurd. Verder proberen we actief Centra voor Open Chemische Innovatie, de zogenaamde COCI's, op te richten. Hier kunnen bijvoorbeeld startende bedrijven hun creativiteit en kennis inzetten voor de chemie. Daarnaast nemen we ondersteunende maatregelen, zoals op het gebied van onderwijs. Twee jaar geleden constateerden wij als regiegroep dat er tien chemieopleidingen voor 530 eerstejaarsstudenten waren. Wij vonden dit overdreven, en hebben voorgesteld de opleidingen terug te brengen en daarbij tevens meer focus te bieden. Tegelijkertijd proberen we bedrijven en universiteiten meer te betrekken bij het geheel. Inmiddels werken we aan het terugbrengen van de tien opleidingen naar acht en het opvoeren van het aantal eerstejaars van 540 naar 700. Ook hiermee werkt de regiegroep aan een van haar actielijnen, namelijk de versterking van de kennisinfrastructuur."

Jonge mensen

"Verder hebben we de Human Capital Chemie (HCC)

Wat zijn de ambities van de regiegroep? "Het geheel van ons businessplan bestaat uit twee ambitieuze doelstellingen, te weten: de verdubbeling van de bijdrage van chemie aan het bruto binnenlands product binnen tien jaar en een halvering van gebruik van fossiele brandstoffen binnen vijftientig jaar. Vooral het tweede zal

agenda, hierin speelt een aantal zaken mee, zoals ook het imago-traject. Dit traject kan de sector meer op de kaart zetten voor jonge mensen die zich oriënteren voor een opleiding. Wanneer we namelijk kijken naar de menskracht die in de chemie nodig is, dan is er binnen vijftien jaar over de hele breedte een enorme terugval, die met name wordt veroorzaakt door de vergrijzing. Hierdoor worden grote tekorten verwacht. Vandaar dat de actielijn HCC over de hele linie een belangrijke rol speelt, want mensen blijven nodig om het werk te kunnen doen en ideeën te ontwikkelen.”

Recentelijk zijn alle zes sleutelgebieden, in opdracht van het Innovatieplatform en het Ministerie van Economische Zaken, geanalyseerd door een commissie onder leiding van Ad Scheepbouwer (voorzitter KPN). Wat was het resultaat? “Uit deze voortgangsrapportage blijkt dat het sleutelgebied Chemie zichzelf het sterkst heeft georganiseerd. Hierop zijn we best een beetje trots. Een beetje, want we hebben nog veel te doen.”

Versterking imago

Kijkend naar het imago-traject, wat is de stand van zaken? “Deze ondersteunende maatregel gaat nu de tweede fase in. De eerste fase was meer naar binnen gericht, maar nu is het moment dat we naar buiten effectief campagne gaan voeren, zoals ondersteuning bieden richting middelbare scholen. Uiteindelijk is ons doel om duidelijk te maken dat de chemie een ondersteunende wetenschap is, die een concrete bijdrage levert aan zaken als klimaatproblemen. Die bovenal daarin actief meedenkt en oplossingen biedt. Denk aan de terugdringing van fossiele brandstoffen en schoon drinkwater, want ook daarvoor is chemie nodig. Bovendien staat Nederland wereldwijd zeer goed bekend om zijn wetenschappelijk onderzoek.

Van de honderd topwetenschappers die er wereldwijd zijn, komen er tien uit Nederland, en dat is veel voor zo'n klein landje. Het zou dan ook te gek zijn als we met die kennis en de rol die chemie heeft, niet nog meer kunnen betekenen.”

Zorg om veiligheid

Hoe ziet Rein Willems de chemische distributie in dit geheel? “Hiervoor verwacht ik niet zoveel baanbrekende veranderingen. Uiteraard zullen er nieuwe producten komen, waarop de handelssector zal gaan inspelen. Daarnaast blijft natuurlijk de zorg voor veiligheid bestaan, want de eisen daaraan worden steeds strenger. Verder zal de handel steeds Europees en globaler worden, maar daar wordt al goed op ingespeeld. En in het licht van het imago zal zeker ook het Responsible Care-programma een belangrijke betekenis blijven hebben.”

Prachtige bagage

Tot slot, wat verwacht voorzitter Willems over tien jaar? “Wanneer iedereen zijn steentje bijdraagt aan alle plannen, dan zie ik onder meer bloeiende universitaire opleidingen, en meer aandacht voor beroepsopleidingen, met name op mbo-niveau, en dat er meer studenten voor bèta zullen kiezen. Juist die richting biedt een gedegen grondslag om je als individu te ontwikkelen. Niet alleen aan de productietechnische kant, maar ook wanneer men op termijn kiest voor een leidinggevende functie, dan biedt deze richting een uitstekende basis. Immers, alfa- en gammakennis kan iemand zich altijd nog eigen maken, maar andersom spijker je een gemiste bètaopleiding nooit meer bij. En ik hoop dat in tegenstelling tot de keuze die mijn kinderen gemaakt hebben, mijn kleinkinderen wel zullen kiezen voor zo'n studie, zodat ze een prachtige bagage meekrijgen voor de toekomst.”

www.chemieisoveral.nl en postercampagne

Medio maart wordt de website 'Chemie is overal' naar verwachting gelanceerd. Deze site geeft niet alleen de mensen die werkzaam zijn in de chemie, de benodigde informatie over het imago-traject en de HCC. Het zal een site zijn die de verrassende kant van chemie laat zien. Die de innovaties van de sector, de campagne en het laatste nieuws over het voetlicht brengt. Een interessante, kleurrijke verzamelpaats van verhalen, belangrijke informatie en leuke weetjes. Een site die doorverwijst waar gewenst, een archieffunctie heeft en in de toekomst hopelijk ook een interactieve rol vervult. Ook de postercampagne gaat van start met als leus: Chemie is overal. Chemie is lust.

